

unarska utrdba Punta Carbin v našo ro-
in Zapadno od Arsiera prisilile so naše čete
pod potok Posina in so se polastile
z obrežnih visočin. Štiri ljudi napadi Italijanov na našo postojanko južno od Bettale
so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Mir.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Fanci vjeli 1348 Francozov. — Nemške in bol-
garske bojne sile so prekoračile grško mejo.

Nemško uradno poročilo od torka)

K.-B. Berlin, 30. maja. (W.-B.) Iz ve-
rga glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Živahnji ognjeni bo-
jili so se na fronti med kanalom La Bassé in Arrasom; tudi Lens in njegova
nadmestja bila so zopet obstreljevana. V po-
rijini od Souchez in južno-vzhodno od Taur
izjalovali so se slabejši sovražni sunki.
Povišano bojevno delovanje vladalo je v oddelku
naše čete iz 304 do Maase. Južno od gozda Raben
Cumières vzele so nemške čete franco-
se postojanke med južnim viškom "Toter
Kron" in vasjo Cumières v vsej njih ši-
rosti. Na naranjenih vjetih so dobile
35 oficirjev (med njimi več štabnih oficirjev) in
31 mož. Dva protinapada na vas Cumières
bila sta zavrnjena. — Vzhodno od Maase
izboljšali smo s krajevnim prodiranjem novo
priboljboeno črto v gozdu Thiaumont. Obo-
stranski ogenj dosegel je tukaj mestoma naj-
šo ljutost. — Naši letalci so napadli z opa-
ranjem uspehom včeraj zvečer od Ostende
neko sovražno brodovje razruševalcev. En
angleški dvokrovnik padel je po zračnem boju
in St. Eloi na tla in je bil z artiljerijskim
ujem uničen.

Vzhodno bojišče. Južno od Lip-
ita sunili so nemški oddelki naprej na Šca-
ni so uničili nekaj ruskih utrjenih poslopij.

Balkansko bojišče. Nemške in bol-
garske bojne sile so zasedle, da se proti oči-
vemu nameravanemu presenečenju čet
tevirozveze z sigurijo, v tej zvezzi
vzročino Rupel ob Strumi. Naša premoč pri-
de male grške straže, da se umaknejo. V
četem so se grške pravice varovale.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Na Balkanu se pričenjajo torej novi dogodi. Francosko-angleške čete, ki so z brutalno
potekale vse suverene pravice grškega kra-
jatva v blatu, imele so nakano, da napadejo
nemško-bolgarsko mejo stražo. Ali vrhovno
nemško poveljstvo je to nakano izpozna in je
obstavno pustilo mejo prekoračiti ter sovražni
četi izjaloviti. Najboljša parada je udarec! To
velo se je tudi v tem slučaju kot pravo izka-
zo. Vsekakor stojimo pred novimi dogodki na
Balkanu! (Op. uređenštva).

Laške trdnjave Arsiero in Asiago zavzete. —
Naše armade v zmagovitem prodiranju. — Do-
slej 30.388 Italijanov vjetih in 299 kanonov
zapljenjenih.

Avtrijsko uradno poročilo o
sredeti

K.-B. Dunaj, 31. maja. Uradno se danes
nuglaša:

Rusko bojišče. Povišano bojevno de-
lovanje ob besarabski fronti in v Wol-
iniji traja naprej.

Italijansko bojišče. Pod poveljstvom
J. C. in kr. Visokosti generalobersta nadvojvo-
dje Evgena nastopajoče bojne sile so zavzete
Asiago in Arsiero. V prostoru severno-vzhodno
od Asiago so prepolile so naše čete sovražnika
Gallio in vzele v nasuku njegovo visočino
postojanko severno-vzhodno tega kraja. Monte
Baldo in Monte Piara sta v
naši lasti. Zapadno od Asiago je naša
fronta južno Assa doline do zavzete utrdbi
Punta Corbin zaključena. Čez potok Po-
drina prodriječe sile vzele so Monte Pri-
stora. Zopetni obupani napori Italijanov, iz-
tegli nam naše postojanke južno od Bett-

le, bili so brezuspešni. V polovici meseca
začetka napada vjeli smo 30.388
Italijanov, med njimi 694 oficirjev in za-
plenili 299 kanonov. — Danes zjutraj ob-
metala so naše pomorska letala kolodvor in vo-
jaške naprave od San Giorgio di Nogaro
z mnogočtevilnimi bombami. V kolodvorskem
poslopu smo štirikrat zadeli.

Južno-vzhodno bojišče. Severno-
vzhodno spodne Vojuse so naše čete itali-
janske patrule prepodile. Položaj nespremenjen.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sredeti.

K.-B. Berlin, 31. maja. (W.-B.) Iz veli-
kega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni torpedni
čolni, ki so se bregi približili, bili so z artilje-
rijskim ognjem prepoden. Živahnji ognjeni
delovanje v oddelku med kanalom La Bassé in Arrasom traja naprej. Podjetja nemških
patrulj pri Neuve Chapelle in severno-
vzhodno od tam so bila uspešna. Vjeli smo 38
Angležev, med njimi enega oficirja in za-
plenili 1 strojno puško. Levo od Maase ostale
smo južno vasi Cumières ležeče grmeče od
nasprotnika, pri čemur smo vjeli 3 oficirjev in
88 mož. Pri napadu dne 29. maja zaplenili
smo v Caurettes gozdu eno vzdano po-
morsko kanono in 18 strojnih pušk, nekaj
metalcev min in mnogo drugačega orožja. Na obeh
bregovih Maase ostalo je artiljerijsko delova-
nje jako živahno.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Nobeni dogodki posebnega pomena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Počasna prebava

pomanjkanje teka, zamašenje, počasnost
črevsja odpravi s Fellerjevimi, milo
odvajajočimi, apotit povečujuočimi Rha-
barbara-kroglijami z zn. „Elsa“-kroglice.
6 škatlj franko 4 K 40 vin., 12 škatlj
franko 8 K 40 vin. Lekarnar E. V.
Feller, Stubica. Elsa-trg štev. 241 (Hr-
vatsko). Fellerjev obnovljivi odpravljajoči
rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid,
12 steklenic franko 6 kron. Čez 100.000
zahvalnih pisem in državnih pripo-
ročil. Marsikgar je že od hudih bolečin
ozdravil. Se rabi mnogostransko tudi pri
zdravil.

454

Naši vinogradi pred uničenjem.

Objavili smo v predzadnjem številki članek,
v katerem smo pojasnili velikanske težave glede
pridobitve potrebnih množin bakrenega vitrijola
za škroljenje vinogradov. Prvo škroljenje se
je večinoma že — bolj slabo nego dobro —
izvršilo. Zdaj bo pa treba misliti na drugo škrol-
jenje, kajti peronospora se že pojavlja in tudi
odium ne bo izostal.

Modre galice pa — ni! Okrajin odbor ptuj-
ski je vse storil, da bi jo dobil v potreb-
nih množinah. Največji vinogradniški okraj na
Štajerskem je ravno ptujski. Skupna naročila
ptujskih vinogradnikov na galico znašajo okoli
150.000 kil. Dobiti je pa bilo doslej komaj 30
tisoč kil, ki so se seveda hitro razdelile. Za en-
oral se je dobilo komaj 4 kile, medtem ko je
najmanjša množina od strokovnjakov preraču-

nena na 12 kil. Položaj je torej izredno ža-
lost in nevaren!

Dvignimo torej še enkrat odločno svoj glas
in prosimo vse, prizadete činitelje, zlasti pa c.
kr. oblasti, da naj pomagajo okrajnemu odboru
ptujskemu v njegovem prizadevanju za prido-
bitve galice.

Res je — država je modri vitrijol zaplenila
in poljedelsko ministerstvo si je obdržalo pre-
skrbo vinogradov. Merodajne so seveda v prvi
vrsti vojne potrebščine, kar gotovo tudi mi pri-
poznavamo. Ali — zakaj pa se je pustilo
velikim judovskim prekupčev-
valcem vitrijol v roki? Firma F. C.
Kragl na Dunaju stoji baje pod državnim nad-
zorstvom in dobiva za impregniranje potrebne
množine vitrijola od države. Ravno ta firma pa
ponuja zaplenjeni vitrijol, seveda po grozov-
iti ceni od 14 do 15 krov za kilo-
gram!!! To je tudi za najpametnejšega člove-
ka nerazumljivo in za najmirnejšega filistra
razburljivo. Okrajni odbor ptujski je zahteval
pismeno od ministerstva, da naj se obtoži firmo
F. C. Kragl zaradi navijanja cen in da naj
se ji zapleni njene zaloge vitrijola ter jih po
pošteni ceni izroči okraju za razdelitev med vi-
nogradnike. Neznano je doslej, ali in kako je
bila ta odborova prošnja rešena...

Ravno ko te vrstice pišemo, poroča se nam,
da je postal okrajin odbor ptujski zopet brzo-
javko na poljedelsko ministerstvo, namestijo in
deželni odbor, v kateri pravi med drugim: „Med
vinogradniki vlada že velika napetost.
Razdelitev drugega obroka vitrijola se vihar-
no zahteva. Bati se je milijonske
škode“...

Pridružujemo se tej prošnji in upamo, da
se ne bode od odgovorne strani pustilo uničiti
prekrasne naše gorice!

Karl Linhart.

Napačni laški računi.

Dne 23. maja lanskega leta je italijanski
kralj Vittorio Emanuele III. že dolgo preje pri-
pravljeni prelom svoje zvestobe izvršil in je v
doslej nezaslišanem izdajstvu avstro-ogrski mon-
arhiji vojno napovedal. Da bi to nesrečno vojno
preprečila in s tem splošno prelivanje krvi v
Evropi preje končala, napravila je naša vlada
celo vrsto ponudb Italiji. Današnji naš zemljevid
kaže v šrafiranim delu one pokrajine, ki jih je
hotela naša vlada prostovoljno odstopiti. Na
Tirolskem sega ta del dežele do Bozena. Vklju-

temu je bila izdajalska laška vlada že tako da-
leč podkupljena od angleško-francoskega zlata,
da je raje z vojno pričela. Danes se seveda
krvavo kesa. Kajti po preteklu enega leta vojne
ni mogla zavzeti italijanska armada niti enega
naših mest. Nasprotno pa so napravile naše
čete že zmagoviti sunek, ki jih je spravil glo-
boko v Italijo. Naš zemljevid kaže tudi s punkti-
rirano črto (-----) dozdevno avstro-ogrsko
fronto proti Italiji, kakor je bila pred par tedni.
Danes seveda so naše čete prekoračile meje iz-
dajalskega soseda in ga podijo pred seboj.

Izpred sodišča.

Grozni detotor.

Celovac, 20. maja. — 30-letna dekla
Marija Strauß je svojemu dne 13. aprila ro-
jenemu otroku takoj po rojstvu nos in usta za-
tisnila, da bi ga spravila iz sveta. Po preteklu

okroglo desetih minut položila je otroka na gnojišče in je vrgla večkrat z veliko silo deske proti otroku, kateremu je na ta način glavo razdrobila. Zverinska detomorika bila je vsled tega na tri leta težke ječe obsojena.

Oderušto.

Berlin, 20. maja. Tukaj se je vršil oderuški proces, ki je trajal od 28. februarja pa do včeraj, torej skoraj tri meseca. Tožen je bil neki Steinbock, ki se je nahajal dve leti v preiskovalnem zaporu. Mož je svoj čas ustavil neko centralno kreditno društvo, v kateri je na tisoče oseb, od navadnega delavca pa do princa, na krvolčni način izsesaval ter odiral. Zaslišati se je morallo več kot 300 prič, med njimi nekatere iz Makedonije. Steinbock je bil zaradi svojega ogromnega oderušta obsojen na 15 let ječe in 15.600 mark globe.

Pokvarjenost mladine.

Sarajevo, 28. maja. Tukaj je trajala par dni sodnijska razprava proti večim vlačugam, od katerih so bile tri na zapor od 1 do 6 tednov obsojene. V to zadevu zapletena je cela vrsta deklet v starosti od 14 do 17 let (!!) iz boljših družin, ki so se deloma vsled zapeljavjanja vlačug, deloma po dobrih prijateljicah ali iz lastne pokvarjenosti grehu žrtvovale. Sveda so igrali tudi žalibog nekaznovani bogati lahkoživci veliko vlogo. Vzrok nenavnosti pri teh deklkah je bila zgolj lispavost. Zaradi lispavosti so se udajale strasti in s tem na grdi način zasljuženim denarjem so se krasile. Slaba vzgoja in nadzorstvo sta sreda pomagala. Pač začlostni izgledi!

Zatajeno žito.

Gradec, 30. maja. 72 letni posestnik in voznik Anton Hau in Gradcu zatajil je več tisoč kil ovsu in koruze. Bil je vsled tega obsojen na 14 dni zapora z enim postom vsak teden in na 6000 krov denarne globe.

Razširjenje vznemirajočih govoric.

Maribor, 29. maja. Po znanem polomu gospodarske zveze (Wirtschaftsverband) v Mariboru se je od mariborske okrožne sodnije proti medtem penzioniranemu davčnemu kontrolierju Belšaku, ki je v financijnih zadevah zvezne važno vlogo igral, kazensko-sodniško preiskavo vedlo. Belšaku so zaprli, potem pa zopet na prosti nogi pustili. Zdaj se je delegiralo graško izjemno sodnijo za izvršitev razprave. Obtožba se glasi na goljufijo in poneverbo. Izid te razprave se pričakuje v Mariboru s splošnim zanimanjem. Medtem pa se je proti Belšaku pri mariborski okrajni sodniji dokončno drugo razpravo. Belšak je razširjal v mariborski okolici vznemirajoče govorice, ki so pravile o neresničnih ruskih uspehih in so bile primerne, prebivalstvo begati. Belšak bil je zato obsojen na 5 dni zapora.

„Odrešen“ je bil.

Dunaj, 28. maja. „Reichspost“ poroča: V Trient se je pripeljalo vojno-vjetje italijanske oficirje in vojske. Neki laški vojak zaklical je navzočim avstrijskim oficirjem in počkal na nekega italijanskega oficirja: „To je avstrijski dezerter!“ Pričela se je takoj preiskava, ki je dognala, da so bile besede vojaka resnične. Bil je to neki laški-tirolski advokat. Postavili so ga takoj pred preki sod.

Zapiranje odpravi se najbolje z odvajalnimi sredstvi. Trebuje pa tako odvajalno sredstvo izbrati, ki ne škoduje črevesju in na katerega se ne privadiamo. So odvajalna sredstva, od katerih se mora vedno več vzeti, da se doseže učink. Končno se jih mora vsak dan rabiti in se ne more brez njih biti. So pa tudi odvajalna sredstva, ki oprečajo zelodec in črevesje, tako da zmoreta zopet redno in brez nadaljnje rabe odvajalnega sredstva prebavit ter izmenjavo snovi v rednem toku vzdržati. Tako priporočljivo odvajalno sredstvo so Fellerjeve apetit pospešjujoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. Zaradi njih milega učinka jih jemijo radi tudi ženske in otroci. Tudi za odpravo in prečenje nezaželenega nastavka masti so popolnoma neškodljivo sredstvo. 6 škatljic pošlje povsod franko za 4 K 40 h lekar nar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid, 12 steklenic za 6 krov franko, zamore so obenem naročiti. To krasno, starozzano sredstvo je že mnogo tisočev ljudi od celo starejših bolečin oprostilo, ki so nastopile vsled prepipa, prehlajenja, mokrote itd.

Naši junaki na bojišču.

VI.

Pozdrav dekletam.

Sprejeli smo sledečo dopisnico od fantov inf regimenta št. 87, II./XXI. m. k., vojna pošta št. 238: Bojišče 24. maja. Vsem dekletam iz zelene Štajerske, posebno pa krasoticom ptujskim, mariborskim in celjskim pošljamo najiskrenje pozdrave iz južnega bojišča. Med gromom in bliskom mislimo na vas. — Ne pozabite tudi več nas! Karl Jagodič, I. Wolf, Ferd. Resni, Kaney, Rudek Witzmann, Rudi Rotschnigg.

VII.

Padli junak.

Iz Zaverha pri Sv. Rupretu v Sl. gor. se nam poroča: Iz Gorice je prišla prežalostna vest, da je padel dne 26. novembra 1915 južne smrti, zadet od sovražne kroglike, priden mladenič „Marijine družbe“ Franc Simonič; star je bil šele 32 let. Bojeval se je hrabro tri mesece pri Gorici, zvesto je izpolnjeval svoje dolžnosti ter padel za dom in cesarja. Božja volja je bila, da se ne vidimo več tukaj, na svetovanje nad zvezdami! Odpočij se pri Bogu in prosi za svojce, zlasti za brata-vojaka, da srečno prestoji vse nevarnosti! V miru počivaj, ljubi naš Franček, v daljni goriški zemljici! Vsi žaljuči ostali starši in sestre ter brat na bojišču.

Fronta na južnem Tirolskem.

Prinašamo mali zemljevid južno-tirolske fronte in vseh v zadnjih uradnih poročilih imenovanih krajev. Dozdevna fronta, kakor se je

pojavila po prvem sunku graškega armadnega kóra, označena je v zemljevidu z debelo črto (-----). Danes stojijo naše čete seveda že mnogo globlje v Italiji.

Razno.

Štajerska zahvala prestolonasledniku. Štajerski namestnik grof Clary in Aldringen je v imenu štajerskega prebivalstva nadovvodni prestolonasledniku k njegovemu odlikovanju sledoč čestitko odposlal: „V imenu zvesto udanega prebivalstva Štajerske prosim Vašo cesarsko Visokost, da smem predložiti ob priliki zmagovalnega vodstva Vaši cesarski Visokosti podrejenega kóra podlejenega Najvišjega odlikovanja najudanejše čestitke. Vsemogočni blagoslov naše oružje v boju za konečno zmago proti nezvestobi in izdajstvu. Namestnik grof Clary.“ — Nato je došla sledeča brzojavka: „Za v imenu štajerskega prebivalstva vposlane čestitke se zahvaljujemo Vaši ekselenciji najprisrčnejši in upam zanesljivo, da nam bode pustili Vsemogočni dosegli konečno zmago čez nezvestega nasprotnika. Karl Franz Joseph, fml.“

Zahvala 3. kóra mestu Gradec. Vladni komisar mesta Gradec posjal je poveleniku 3. kora feldmaršallajtantru viteza pl. Krautwald čestitke, na katere je došel sledeči odgovor: „V imenu meni podrejene krabrih čet pošiljam globoko zahvalo za prisrčne čestitke ob priliki zadnjih uspehov orožja. Iskreno sočutje prebivalstva deželne prestolice Gradec na činih njenih južnih sinov napolnili so moje čete s posebnim veseljem in zadoščenjem. Železni udarci in božjo pomočjo napravile si bodejo te krasne

čete i nadalje v sovražni deželi prosto Krautwald, fml.“ — (Ob tej priložnosti opozarjamо tudi na dejstvo, da je bil sedem povelenjnik 3 kóra feldmaršallajtan vitez Krautwald svoj čas povelenik pionirskega rejza v Ptuj u., da nam torej tudi iz tegih bližje stoji. Op. uredništvo).

Stajerske čestitke 3 kóru. Stajerski namestnik grof Clary und Aldringen poslal v imenu štajerskega prebivalstva 3 kóru istočnočestitke. Dobil je ta le brzjavni odgovor: „Vesel zaradi pristršnih čestitk, ki ste mi jih ekselencija v imenu prebivalstva Štajerske prilikom zadnjih uspehov orožja izrekli, poslali v imenu svojih izredno hrabrih čet ter v tem imenu iskreno čuteno zahvalo. Nepozabljivo teh čet nam bode z Božjo pomočjo v sovražno deželi i naprej odprlo. Krautwald, fml.“

Za vinogradnike. Znano je, da primanjajo zdaj bakrenega vitrijola, žvepla in sploh vino, ki jih vinogradniki neobhodno potrebujejo. Ob upati seveda nemem, boste gre se samo za letošnjo trgatev, marvel bodočnost. V zadnjem času se je pričelo poslati za škropljenje podžvepleno-knatrona (Natron). Okvirno odbor ptujski se je takoj obrnil na strokovnika v vinogradniškega inšpektorja Sparow, da od kletarskih zadruge v Mariboru, ki je imelo svoje mnenje glede te nove pomoči takole: „Koristno je, ako se bakreno apneni čini, ki se jo rabi proti peronospori, na litrov tekočine 200 gramov podžvepleno-knatrona doda. Opomniti je, da učenje ni jen, zato tudi tega se mora ta snot na eni način vsakokrat dodati, kadar se škropi peronospori. Ako se po tem škropljenju opa nastopanje odioma, se mora škropljenje noviti, seveda brez bakrenega vitrijola, in sicer na ta način, da se zamore dati na 100 litrov tekočine 300 gramov podžvepleno-knatrona. Našlo se bode, da glivice v dveh poginejo. Po tukajšnjih izkušnjah se zato sredstvo najbolje priporočati. Ako se škropi s samo tem sredstvom izvršuje, mora se zgoditi, da je grozd popolnoma moker. Nedenje, ako tekočina od jagod kaplja, kaj listje nima to nobenega učinka. Ako nastope žveje, se raba sredstva oslabi in je teda poročati, da se pri nastopivšem solnčenatem menu takoj ponovi škropljenje. V vsakem času se mora nastop bolezni skrbno in natopazovati; kadar se odioma opazi, naj sredstvo na zgoraj označen način uporabi, receno se mora pa opomniti, da je najsigurno sredstvo žveplo; le teda, kadar se žveplo more dobiti — kar je letos mnogokrat moč misliti je na to nadomestno sredstvo. Uzivanje in raba pa se mora na vsak način pridneje in najskrbnejše izvršiti. Okrajno je, da prevzame naročila na ta natron, ki ne je 1 kilo od Dunaja K 1.10.“

Za okrajni odbor: Maks Straschill.

Mesto Celovec imenovalo je povelenjnik straži koroških mej stoječe hrubre armade generalobersta Franca Rohra za častnega meseca. V posebnem pismu se je ta junaški vojskovi zahvalil za to imenovanje in z besedami najhvale spominjal se svojih čet ter njih, nosten antikega junaštva.“ Obenem je poslal generaloberst 1000 kron za celovške ubožnice.

Infanterist podpiše 1½ milijona kron nega posojila. Moštvo 86. infanterijskega menta se je opozarjalo, da naj podpiše posojilo. Pri enem bataljonu oglasil se je infanterist, da hoče to storiti. Na vprašanje cirja, koliko da hoče podpisati, odgovoril je infanterist: „En in pol milijona kron.“ Infanterist bil je namreč veliki ogrski svinjerejžef Roynig, ki je dosegel v vojni s svino kupčjo velikanske dobičke...

Strela je ubila pri hudi nevihti dne maja v Sv. Marjeti ob Pesnici dve dekklici. V sosednji fari Sv. Lovrenc v svinjih pa je strela užgal: ogenj je vpepel tričila. Mnogo oken na hišah je bilo rabi.

Huda toča na vzhodni Štajerski. Dne maja je divjala v okolici Hartberga v svinjih v zvečnem skupno z viharjem, ki je že teve. Toča je bila tako debela, kakor jo ljudje leta 1889 niso videli.